

[Elisabeth Arnold]

lig f.eks. professor Eva Smith, som har argumenteret meget klart og meget logisk imod anonyme vidner, præcis fordi det kan blive en glidebane, som kan føre ud i utrolig ubehagelige situationer i løbet af ganske kort tid.

Under udvalgsbehandlingen er vi ikke stødt på nye argumenter, som har kunnet overbevise os om, at dette forslag ville være den rette løsning. Derfor har vi tiltrådt de ændringsforslag, der er stillet, og ønsker, at det bliver det, der bliver resultatet.

Justitsministeren (Engell):

Jeg vil starte med at sige tak, i hvert fald for den tilslutning, som er givet til den del af lovforslaget, der vedrører ændringer af straffeloven, sådan at vi fremover i straffemæssig henseende på en mere håndfast måde kan markere, at samfundet ikke kan acceptere vold og trusler imod vidner.

Når det er sagt, vil jeg selvfølgelig samtidig udtrykke dyb beklagelse over at måtte konstatere, at der ikke er flertal for forslaget om anonyme vidner. Det vil jeg stærkt beklage. Det er et forslag, som har været drøftet i Folketinget igennem de senere år, hvor spørgsmålet har meldt sig med stigende aktualitet, og hvor vi har lyttet til de synspunkter, partierne har haft. Jeg vil ikke lægge skjul på, at den udformning, som vi gav lovforslaget denne gang, var en meget klar invitation til Socialdemokratiet. Jeg noterede mig også efter førstebehandlingen af forslaget, at den socialdemokratiske ordfører betegnede forslaget som behersket. Det var ikke udtryk for, hvad de to regeringspartier ideelt set havde ønsket, men vi fandt, at der her lå en løsning, som burde have kunnet samle bred politisk tilslutning.

Netop derfor er jeg ked af, at det ikke har været muligt at opnå den politiske tilslutning. Jeg tror, at det blandt dem, der interesserer sig for retspolitik, og i forhold til befolkningens retsfølelse og retsforståelse vil forekomme uforståeligt, at man ikke har villet støtte dette forslag.

Jeg ser med bekymring på en udvikling, der går i retning af, at vidner, også de tilfældige, i stigende omfang udtrykker angst for at afgive forklaring. Vi ved fra de udtalelser, som er blevet tilsendt Retsudvalget både fra de to politiforeninger og fra politimestre, at politiet oplever, at der er vidner, der ikke ønsker at afgive

forklaring. Samfundet, og det vil selvfølgelig sige Folketinget, har efter min opfattelse en klar pligt til at gribe ind og markere, at denne udvikling må standses, og det mener jeg vi burde have kunnet samles om i form af det lovfor-slag, jeg har fremsat.

Vi har et ansvar for, at straffeloven og retsplejeloven ændres, når der er behov herfor, og det synes jeg der er for så vidt angår repressalier mod vidner. De oplysninger, vi har fra politiet, viser at det i stort set alle politikredse jævnlige forekommer, at personer, som har været vidne til et strafbart forhold, er modvillige over for at afgive forklaring om, hvad der er passeret, fordi de er bange for hævnakter fra gerningsmændenes side. Selv om det er sådan – og det skal også siges – at risikoen målt i tal ikke er stor navnlig for de tilfældige vidner, mener jeg, at selv en nok så beskeden risiko er uacceptabel og kan være med til at skabe frygt og usikkerhed i vort samfund, og derfor bør der igennem lovgivningen skrives ind.

Det er en forudsætning for et retssamfund, at borgerne trygt kan stå frem og afgive forklaring som vidne uden at skulle frygte repressalier, og for at sikre det enkelte menneske mod overgreb og beskytte retssamfundets funktionsdygtighed er det derfor efter regeringens opfattelse nødvendigt at ophæve det gældende forbud mod anonym vidneførelse og i stedet indføre det, vi har foreslået, nemlig den begrænsede adgang til at hemmeligholde et vidnes identitet i særlige tilfælde.

Det er klart, at der til et sådant forslag om begrænset adgang til at føre anonyme vidner naturligvis må være knyttet nogle retssikkerhedsgarantier for den tiltalte. Også det mener vi i rigt mål er tilgodeset ved den udformning, som lovforslaget har fået. Hvis det var blevet vedtaget, er jeg sikker på, at domstolene ville have kunnet varetage opgaven på en forsvarlig måde, sådan at også hensynet til retssikkerheden blev tilgodeset.

Samlet må jeg sige, at det er beklageligt og uforståeligt, at forslaget ikke kan vedtages, men at det ikke betyder, at de to regeringspartier giver op. Vi håber, at man på et senere tidspunkt vil ændre opfattelse, og det er ikke sidste gang, at et sådant forslag er blevet fremsat i Folketinget. Vi mener, at tiden arbejder for, at der skabes forståelse for og opbakning bag en gennemførelse af et så begrænset forslag, som